

KlimaDialog

Samtaler som inviterer til
engasjement og nytenkning

Undervisningsopplegg utarbeidet av
Klimahuset og Dialog i Praksis

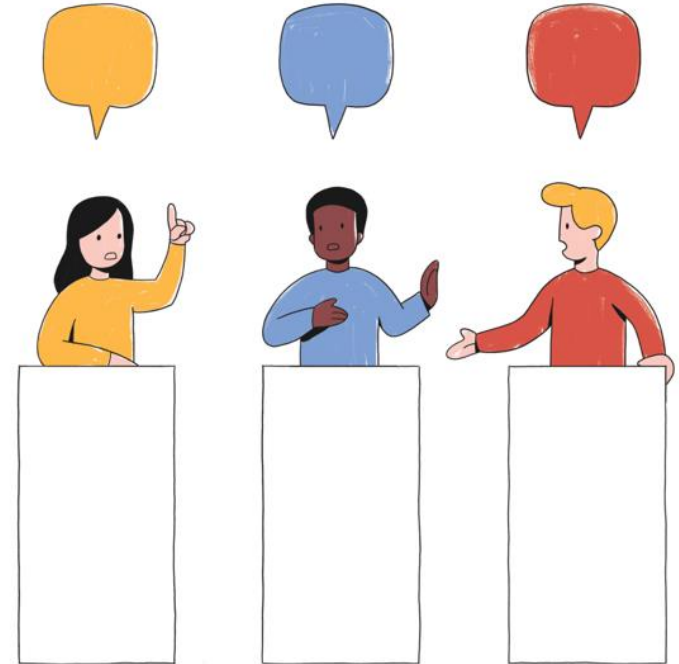
KlimaDialog

Del 1

Hva betyr DEBATT?

Ordet **debatt** kommer av det latinske ordet *de-battere*, som direkte betyr å «slå ned». Vi finner ordet igjen i *batalje*, *batong* og engelsk *battle*.

Debatt er en slags kamp med argumenter hvor vi kjemper for vårt syn og inntar posisjoner. Ofte setter vi «oss» mot «dem» og «slår ned» motstanderen med ord. Målet er som regel å vinne debatten.

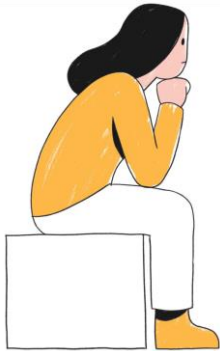
Hva betyr DIALOG?

Ordet **dialog** stammer fra de greske ordene *dia* som betyr «gjennom», og *logos* som betyr «ord» eller «mening». Vi kan tenke på dialog som et samarbeid mellom to eller flere for å skape felles forståelse gjennom ord og mening.

Dialog handler om å undre seg, lytte aktivt, stille nysgjerrige spørsmål og åpne opp for nye tanker. Her er det ikke snakk om å «vinne» eller «tape», men å søke fellesskap og større forståelse sammen.

Hva gjør vi i en dialog?

Vi **lytter** for å forstå andres beskrivelser av virkeligheten.

Vi **deler** egne erfaringer, forteller og forklarer.

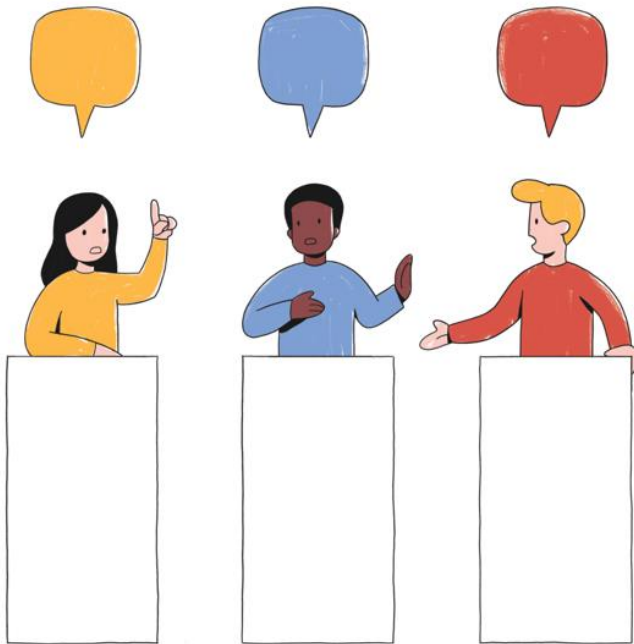

Vi **bygger** gjerne videre på hverandres tanker og stiller utforskende **spørsmål**.

Kjennetegn ved DEBATT

- Konkurransen – målet er å vinne
- Argumentere / overbevise
- Opptatt av å snakke
- Leter etter svakheter og feil
- Gjør motparten usikker
- Posisjonering
- Å skifte mening er tegn på svakhet

Kjennetegn ved DIALOG

- Samarbeid – målet er å forstå
- Fortelle / forklare
- Opptatt av å lytte
- Ser etter styrker og muligheter
- Gjør motparten trygg
- Bevegelse
- Å skifte mening er tegn på styrke

Øvelse

Hva kjennetegner en god samtale for DEG?

- Sitt alene uten å snakke med noen andre.
- Skriv ned fire ord DU forbinder med en god samtale.
(tenk på en god samtale med en venn/venninne eller i familien)
- Eksempel på ord kan være:

LYTTE
ØYEKONTAKT
RESPEKT

osv. – finn dine egne ord

Forslag til spilleregler for dialogen

- Jeg legger bort mobilen og andre ting som forstyrrer min oppmerksomhet.
- Jeg er åpen, nysgjerrig og viser respekt for andre.
- Jeg snakker i jeg-person og sier det jeg mener.
- Jeg lytter med interesse og slipper andre til.
- Jeg lar folk snakke ferdig uten å avbryte.

KlimaDialog

Del 3

Forslag til spilleregler for dialogen

- Jeg legger bort mobilen og andre ting som forstyrrer min oppmerksomhet.
- Jeg er åpen, nysgjerrig og viser respekt for andre.
- Jeg snakker i jeg-person og sier det jeg mener.
- Jeg lytter med interesse og slipper andre til.
- Jeg lar folk snakke ferdig uten å avbryte.

Oppgave: 3 personer – 5 minutter

Skriv ned 2 **utforskende** eller **utfordrende** spørsmål (ikke fakta-spørsmål) dere kan ha dialog om rundt klima og miljø.

Tips! Spørsmålene bør begynne med **HVA**, **HVORDAN**, **HVILKE(n)** eller **HVORFOR**, og kunne besvares med mer enn ja / nei eller enkeltord.

Eks. på **utforskende** spørsmål:

Hvordan tror du klimaendringene vil påvirke deg og ditt liv?

Eks. på **utfordrende** spørsmål:

Hvorfor må vi slutte med alt som er godt eller gøy for å redde jorda?

